

NÁZEV MATERIÁLU	Vstup Svazu průmyslu a dopravy České republiky v oblasti energetické účinnosti pro účely aktualizace Vnitrostátního plánu v oblasti energetiky a klimatu a Státní energetické koncepce
DATUM ZPRACOVÁNÍ	30. 6. 2023
KONTAKTNÍ OSOBA	Zuzana Sádlová
TELEFON	225 279 204
E-MAIL	zsadlova@spcr.cz

Níže uvedené body představují první vstup SP ČR k uvedenému tématu, který je určen k další diskusi s MPO.

Cíl podle čl. 4 (tedy celkový cíl pro konečnou spotřebu energie ČR v roce 2030, která má být o cca 21 % nižší, než v roce 2021), vnímáme jako indikativní a značně ambiciózní (až nedosažitelný, jelikož by se de facto jednalo o rozsah odpovídající vymazání jednoho průmyslového sektoru z české ekonomiky). Svaz proto může souhlasit s vymezením cíle dle čl. 4 přesně podle propočtu uvedeného v příloze EED, za podmínky, že to bude cíl indikativní, a soustředit se budeme na plnění (nového) čl. 8 (tedy povinného ročního příspěvku k úsporám).

Pro plnění cíle dle čl. 4 jsou důležitá celková systémová opatření. Například v oblasti dopravy lze uvažovat o přesunu na železnici, která představuje při přesunu na elektrickou železnici snížení energetické náročnosti na jednotku přepravy na cca 1/8. S tím bude ale nutné posílit elektrizační soustavu a věnovat se zdrojové přiměřenosti, rozvoji OZE, atd.

Oběcně je Svaz pro zachování stávajícího alternativního schématu. Svaz je připraven aktivně prosazovat uzavírání nových dobrovolných dohod, které by měly být částí plnění alternativního schématu.

- Specificky v oblasti dobrovolných dohod – je potřebné zjednodušit administrativní vykazování. Z diskusí se členy jsme pochopili, že minimálně pro větší společnosti toto představuje komplexní problém.

Metodika pro započítávání úspor, daňová opatření

- Možnost započítávat soft opatření i po roce 2023, respektive i po uplynutí období dvou let.
 - o Máme informace, že ostatní země započítávají soft opatření (osvěta, komunikace) i po uplynutí období dvou let.
 - o ČR již dnes provádí osvětové kampaně – proto by určitě měla být metodika pro vykazování koncipována tak, aby bylo možné tyto úspory vykazovat po celé období do roku 2030.
 - o Pro možnou inspiraci ze zahraničí doporučujeme německou kampaň *Deutschland macht's effizient!*
- Prodiskutovat metodiku pro započítávání úspor, započítat mimo jiné daňová opatření.

- Z roku 2022 jasně vyplynulo, že celková cena energií má dopad na úspory. Je nutné aktualizovat relevantní studii k tomuto tématu, aby bylo možné daňová opatření vykazovat v rámci plnění úspor.
- Daňová opatření
 - V první řadě je nutné udělat analýzu mezi minimální daňovou úrovní dle směrnice o energetickém zdanění a aktuální daňovou úrovní – typicky pro zdanění paliv, ale i dalších energetických nosičů.
 - K další diskusi dáváme následující: teoreticky je možné navrhnout daňový odpočet z DPFO nebo i z DPPO na energetické úspory budov a vymezené technologie vedoucí k úsporám. Byla by to ale daňová výjimka s rizikem daňových optimalizací – je nutné ji proto řádně prodiskutovat, dořešit otázku administrativní zátěže pro zaměstnavatele apod.
 - Zvážit změnu poplatku za OZE na daňovou položku (environmentální daň), tj. bylo by možné ho tam započítat.
- Metodika pro úsporu energie z vyšší účinnosti ekologizovaného zdroje (např. podpořeného z Modernizačního fondu) – vhodné tuto metodiku specifikovat, diskutovat.
- Započítávat úspory u všech fondů (koheze atd.), které řeší mimo jiné renovace budov – typicky např. IROP a renovace škol apod. (úspory tady probíhají, jen nejsou kvůli absenci intervenčních kódů vykazovány).

Oblast dopravy

- V evropském prostoru se využívají některá řešení, která by bylo možné vykazovat:
 - Vykazování spotřeby z veřejných dobíjecích stanic tam, kde to chybí.
 - Intenzivnější podpora MHD, včetně opatření typu plošnějších povinných pruhů pro autobusy a případně pro nízkoemisní automobily, lze-li toto vykázat v rámci plnění čl. 8.
 - Zavádění/rozšiřování tramvajové/trolejbusové dopravy, metra či S-bahn.
 - Zajištění metodiky a vykazání v případě politického zvyšování mýtných sazeb (nad referenční úroveň) podle emisí CO₂/pohonů.
 - Zajištění metodiky a vykazání v případě, že politická reprezentace provede v budoucnu opatření ke zvyšování spotřební daně nad úrovní minimálního zdanění (pro benzín/motorovou naftu).
 - Soft opatření: např. systémová propagace správného nahuštění pneumatik vozidel (dle nám dostupných informací si takto Švédsko vykazuje nezanedbatelnou část ze svých celkových úspor).
 - Podpora sdílených automobilů (např. huby, memoranda s městy apod.)

- Daňová podpora nízkoemisních vozidel a související opatření (přímá – silniční daň, spotřební daň – či nepřímá – zrychlené odpisy apod.)
 - V návrhu konsolidačního balíčku právě zrychlené odepisování bezemisních vozidel je, stejně jako daňové zvýhodnění využívání služebního bezemisního vozu – ty jsou typicky i úspornější – ke zvážení, jestli toto lze vykázat v rámci plnění úspor, když to jde nad rámec EU předpisů.
- Systematické parkování ve městech, s tím související výstavba parkovacích míst na hranicích měst a již ve spádových městech.
- Nízkoemisní zóny
- Vyšší zvýhodnění kombinované dopravy a převodu nákladní dopravy ze silnice na železnici/vodní toky.
- Vyšší tempo elektrifikace/elektrizace železnice a s tím související znevýhodnění (vyšší zpoplatnění) jiného provozu než elektrických vlaků, včetně bateriových na elektrifikovaných tratích (různé sazby v závislosti na typu spalovacího motoru, resp. jeho emisní třídy).
- Výstavba železničních vleček, multimodálních přístavišť / terminálů, univerzálních nakládacích míst, „city hubů“, atd., a tím podpora energeticky úspornější dopravy.
 - V rámci toho i výstavba překladišť kombinované dopravy a distribuční centra pro zajištění přeložení vlakových zásilek na střední a delší vzdálenosti na kusové zásilky na „poslední míli“.
- Obecně je pak důležitý rozvoj železniční (včetně vysokorychlostní) a ostatní kolejové dopravy, nicméně toto jsou opatření pro delší časový horizont. Je nutné zajistit vyšší kvalitu a kapacitu železniční dopravy (a tím pádem i železničních vozidel, obnovu drážního vozidlového parku).

Oblast budov

- Je nutné počkat na výsledek revize EPBD, která se může významně změnit.
- V každém případě je nutné stanovit taková pravidla, aby zajistila investiční jistotu – tj. aby byla neměnná minimálně po dobu 5-7 let. Toto by mělo platit zejména pro přeškálování účinnostních tříd pro budovy.
 - Aktualizace metodiky nákladového optima, kterou má EK jako delegovaný akt vydat do poloviny roku 2026, nesmí narušit investiční jistotu.
- Zcela chybí pravidla pro chlazení budov.
- Viz komentáře k zákonu o ochraně ovzduší, jasný zákaz kotlů na pevná fosilní paliva od roku 2025, včetně kombinovaných kotlů (uhlí a biomasa).
- Poradenství v oblasti budov – je nutné vyjasnit, jakým způsobem bude toto zajištěno, odkud budou čerpány finance.

- Jakým způsobem bude zajištěn dostatečný počet pracovníků – energetických auditorů, poradců.
- Provazba se systémem vzdělávání, pobídky je vhodné definovat i v této oblasti.
- Použití Sociálního klimatického fondu – ideálně způsobem, který bude mít pákový a dlouhodobý efekt, tj. na renovace budov, ne na přímou podporu nízkopříjmových domácností apod.

Ostatní

- Jasná podpora rozvoje OZE, včetně vytvoření akceleračních zón dřív, než v roce 2025 (jak je plánováno).
 - Dle interních propočtů vychází výstavba OZE mnohem levněji než investiční podpora v oblasti energetické účinnosti.
 - Je nutné provázat oba cíle a plnit tam, kde je to nákladově efektivnější.
 - Pro stabilitu elektrizačního systému vyřešit oblast akumulace energie (včetně případné podpory, viz plány Modernizačního fondu).
- Zvážit aukce energetických úspor – viz **příklad** z Německa (parametry níže jsou ty německé, ne ty navržené pro ČR):
 - Hlavní kritérium: podpora na jednotku uspořené energie (průměrná cena v období 2016-19 byla v Německu 50 Eur/MWh). Maximální podíl podpory 50-60 %, minimální doba návratnosti 3 roky.
 - Pay-as-bid aukce pro velké projekty a hromadné programy, minimální velikost 20 000 Eur. Financování je zajištěno z výnosů z EU ETS.
 - Úspora je po realizaci měřena u velkých projektů.
 - Hromadné programy zajistí realizaci zároveň u několika zákazníků (osvětlení, etc.) – odhad úspory dle počtu instalací.
 - Lze zahrnout i soft opatření.